

Balık ATM'si

Otomatlar uzun yıllardır hayatımızın parçası olsa da son yıllarda bisküviden kıyafete her ürünü otomatlardan alabilir hâle geldik. Geçtiğimiz günlerdeyse Singapur'da somon otomatı furçası başladı. Birçok noktaya kurulan bu otomatlardan yaklaşık 25 liraya dondurulmuş somon satın alabiliyorsunuz.

Bununla birlikte, yeni nesil otomatlarda görüntü ve ses algılama, yapay zekâ gibi teknolojilerden faydalanarak insanların otomatları daha rahat kullanması sağlanıyor. Örneğin, numara kodlamak yerine, "bir su", "bir çubuk kraker" diyerek otomattan alışveriş yapabiliyorsunuz.

Kaynak: <http://bit.ly/balik-nerde>

Organ Naklinde Yeni Dönem

Nature Biotechnology dergisinde yayımlanan bir makaleye göre ABD Ulusal Sağlık Enstitüsünden bir grup araştırmacı nakledilecek organın 27 saat süreyle canlı kalmasını sağlayan bir yöntem geliştirdi. Hâlihazırda kullanılan teknolojilerde ise bağışlanan organlar 4°C sıcaklıkta tutuluyor ve en fazla 9 saat canlı kalabiliyor. Bu da organ naklinde önemli sınırlandırmalar getiriyor. Örneğin, Türkiye'nin bir ucundan diğer ucuna nakil için organ götürmek hava araçları kullanılsa bile son derece zor oluyor.

Bilim insanları nakledilecek organların -6°C'ye kadar soğutulmuş olarak taşınmasının bu süreyi artırdığını keşfetti. Normal şartlarda 0°C'nin altındaki sıcaklıklarda organ içeri-sindeki sıvılar buza dönüştüğü için organ zarar görüyor. Oluşan hasarlar, vücut sıcaklığına döndürüldüğünde organın çalışmasını engelliyor. Bu sorunu çözmek için araştırmacılar süper soğutma denilen bir yöntemden faydalanıyor. Taşınacak organa bazı özel sıvılar verildikten sonra soğutmaya başlanıyor. Bu sıvılar soğuma esnasında organın zarar görmesini engelliyor.

Araştırmacılar çeşitli nedenlerle kullanılmayacak üç organ üzerinde yaptıkları denemelerde başarılı olsalar da bu yöntem henüz gerçek bir nakilde kullanılmadı. Yöntemin pratikte başarılı olması durumunda organ nakli için yeni bir dönemin başlayacağını söylemek yanlış olmaz.

<https://www.nature.com/articles/s41587-019-0223-y>